U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce **I. V.,** zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Žitná 45, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 7. 2007, č. j. 63 Az 19/2006 - 66,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 7. 2007, č. j. 63 Az 19/2006 - 66 zamítl žalobu stěžovatele proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 16. 2. 2006, č. j. OAM-141/VL-07-08-2006, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti) je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je proto třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či tedy spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.) apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud tedy kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem výše naznačeným zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a

rozhodoval, když výsledkem by byl nepochybně stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je však rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci konstatuje, že stěžovatel opírá kasační stížnost o důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že se krajský soud nezabýval situací na Ukrajině, neboť nehodnotil žádnou zprávu o dodržování lidských práv v této zemi ani jinou obdobnou zprávu, které jsou obsahem správního spisu, z hlediska jejich relevance pro jeho pobyt v azylovém režimu v České republice.

Stěžovatel přicestoval do České republiky dne 15. 6. 2005 s vízem, které ho opravňovalo k 12 dennímu pobytu v republice. Po uplynutí této lhůty v České republice pobýval nelegálně, a i když měl v důsledku volného pohybu reálnou možnost požádat o udělení azylu, této příležitosti nevyužil. Žádost o udělení azylu podal až dne 29. 1. 2006, tedy po dlouhé době od vstupu na území České republiky a po vydání rozhodnutí ze dne 22. 1. 2006, kterým mu bylo uděleno správní vyhoštění s dobou platnosti na tři roky. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, www.nssoud.cz vyslovil právní názor, že „... o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“. Kasační soud při formování svého právního názoru vycházel i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, který byl publikován pod č. 18/2003 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž uvedl: „...cizinec pronásledovaný za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi má o azyl požádat vždy již v první zemi, v níž má reálnou příležitost tento status obdržet nejdříve a v níž budou garantována jeho základní práva a svobody“. Lze proto v případě stěžovatele zcela opodstatněně předpokládat, že důvody podání žádosti stěžovatele o udělení azylu se neshodovaly s důvody odchodu ze země původu a že o azyl požádal ve snaze legalizovat svůj pobyt v České republice a vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění. Tuto logiku ostatně sleduje i zákon o azylu ve svém ustanovení § 16 odst. 2 podle něhož „jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení azylu, je-li z postupu žadatele patrné, že ji podal s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, a pokud žadatel neprokáže opak“. Zákonné podmínky pro zamítnutí žádosti o udělení azylu byly proto jednoznačně naplněny (podání žádosti o udělení azylu stěžovatelem až po značném časovém odstupu od vstupu na území České republiky, bezprostředně po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění a stěžovatel neprokázal opak). Za tohoto stavu nebylo nutno věcně hodnotit zprávy o situaci v zemi původu, protože v řízení nevyvstalo, že by stěžovatel byl uprchlíkem podle čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Rozhodnutí podle § 16 odst. 2 zákona o azylu nelze považovat za rozhodnutí o neudělení azylu, ani za rozhodnutí o odnětí azylu,

a proto ministerstvo orgán, ani krajský soud nemusely hodnotit zprávy o situaci v dodržování lidských práv v zemi původu Ukrajině.

Stěžovatel v kasační stížnosti také namítal, že je v rozporu se zákonem, pokud neobdržel rozsudek krajského soudu ve své mateřštině, ale pouze v českém jazyce. V důsledku tohoto postupu pak bylo porušeno jeho právo na spravedlivý proces, protože nemá možnost obeznámit se bez pomoci třetí osoby s obsahem soudního spisu.

K takto formulovanému stížnímu bodu se již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svých dřívějších rozhodnutích. V rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 5 Azs 52/2004 - 45, který byl uveřejněn pod č. 376/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, vyjádřil Nejvyšší správní soud právní názor, že „pouze rozhodnutí soudu v českém jazyce je zněním autentickým. Není povinností soudu zasílat účastníkovi řízení překlad takového rozhodnutí do jeho mateřského jazyka“. K tomu je třeba dodat, že rozsudek krajského soudu v českém jazyce byl sice doručován stěžovateli, který ho však předal své zástupkyni, která proti němu podala v zákonné lhůtě kasační stížnost. Ani z tohoto hlediska proto nedošlo k porušení práva stěžovatele na spravedlivý proces.

Pokud stěžovatel poukazuje na to, že v rozsudku krajského soudu jsou nesrovnalosti (stěžovatel přijel do České republiky dne 15. 6. 2006 a dne 22. 1. 2006 mu bylo uděleno správní vyhoštění), je zcela zřejmé, že šlo o písařskou chybu v datu příjezdu stěžovatele do České republiky (správně dne 15. 6. 2005), kterou krajský soud v odůvodnění rozsudku opravil dne 8. 10. 2007.

V závěru kasační stížnosti vyjádřil stěžovatel nesouhlas s tím, že správní orgán dostatečně zjistil podklady pro posouzení důvodnosti jeho žádosti o udělení azylu, když si nepovšiml rozporných skutečností a těmito rozpory se ani nezabýval. Vzhledem k naprosté nekonkrétnosti této námitky, resp. její nesrozumitelnosti bez logické návaznosti na předchozí text obsažený v kasační stížnosti, se nejedná o stížní námitku, k níž by bylo třeba zaujímat stanovisko.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, věty první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

č. j. 7 Azs 86/2007 - 97

V Brně dne 24. ledna 2008

JUDr. Eliška Cihlářová

předsedkyně senátu